

Lov om handelsnæring

af 16de juli 1907.

FØRSTE KAPITEL.

Kjøbmandshandel.

§ 1. Naar ikke andet udtrykkelig er sagt i denne lov, udkræves handelsret som kjøbmand af den, som for egen regning, selv eller gennem andre, vil handle med dertil indkjøbte varer eller drive kommissionshandel, handelsagentur, boghandel, veksler- eller bankforretning.

Dette gjælder ogsaa forbrugsforeninger, selv om de indkjøbte varer bare sælges til foreningens medlemmer.

Bankindretninger, som er oprettet ved lov eller er offentlig godkendt, tiltrænger ikke handelsret.

Uden handelsret kan hvemsomhelst give en kjøbmand varer i kommission.

§ 2. Næringsbrev paa kjøbmandshandel (handelsbrev) meddeles fuldmyndige indvaanere af riget efter skriftlig søknad. Denne skal være ledsaget af:

enten: Vidnesbyrd om, at ansøgeren i mindst 3 aar - indenlands eller udenlands - har været fuldmægtig, handelsreisende, handelsbetjent eller kontorist ved nogen af de forretninger, som er nævnt i § 1, eller ved en industriel virksomhed, eller at han i samme tidsrum har været farmaceut ved indenlandsk apotek ;

eller: Afgangsvidnesbyrd fra en skole med bogholderi som fag; skolen maa være godkendt dertil af vedkommende departement;

eller: Vidnesbyrd fra to troværdige personer, som i mindst fem aar har drevet og fremede driver nogen af de forretninger, som er nævnt i § 1, eller nogen industriel virksomhed, om at han har fornøden kyndighed i handelsbogholderi (jfr. § 11). Dette vidnesbyrd skal være udfærdiget efter forskrift, fastsat af vedkommende departement.

Med indvaanere af riget menes i denne lov enhver, som har opholdt sig ilandet uafbrudt i mindt 1 aar og fremdeles er bosat her.

§ 3. Handelsbrev udfærdiges i kjøbstad og ladested af magistraten, paa landet af lensmanden, mod den godtgjørelse., som sportelloven fastsetter, og indføres i en godkendt bog. Om handelsbrevets udstedelse sendes straks underretning til politimesteren, hvis

denne ikke tillige er magistrat, og paa landet til ordføreren.

Opsigelse af handelsbrev foregaar hos den myndighed, som har udfærdiget det.

§ 4. Udelukket fra at opnaa handelsbrev er enhver, som ved dom for strafbar gerning er frakjendt statsborgerlige rettigheder eller er i det tilfælde, som Grundlovens § 52a nævner.

Handelsbrev kan heller ikke meddeles skibsførere, lodser, embedsmænd, politiets og toldvæsenets tjenestemænd, apotekere og offentlig godkjente vrægere. Det samme gjælder den, som lever i ægteskab med nogen, som har en af disse stillinger. Fritagelse for forskrifterne i dette led af paragrafen skal dog kunne gives af kongen eller den, han overdrager det til.

§ 5. Handelsbrev kan løses hvorsomhelst i riget, i eller udenfor bostedskommunen, men ikke i mere end én kommune paa samme tid. Handelsbrevet giver ret til handel fra ét fast udsalgssted eller andet forretningssted i den kommune som det lyder paa. Bankvirksomheden kan dog med hjemmel af samme handelsbrev udøves samtidig i flere kommuner og fra flere forretningssteder. Ligesaa skal samvirkende (kooperative) handelsselskaber have ret til have mere end et udsalgssted i næringskommunen, dersom de bare sælger til sine medlemmer, naar vedkommende handels-selskab løser handelsbrev for hvert enkelt udsalgssted.

En kjøbmand kan have kontor paa et andet sted i næringskommunen end udsalgsstedet; men han maa da ikke levere varer fra kontoret. Solgte varer kan leveres fra pakboder eller andre oplagssteder, selv om disse ligger adskilte fra udsalgsstedet. Det er forbudt kjøbmænd at lade varer falbyde ved ombæring eller udenfor markedstiden at udstille varer til salg paa offentlige steder.

Naar en forretning aabnes eller flyttes indenfor næringskommunen, skal vedkommende melde det til politiet.

§ 6. Kjøbmand kan ikke opnaa nyt handelsbrev i nogen anden kommune, før han har opsagt sit tidligere handelsbrev, og der er gaaet et aar, siden dette blev udstedt.

Hvis ikke særlige omstændigheder maatte tale derimod, skal et opsagt handelsbrev, med fornøden paategning af næringskommunens magistrat eller lensmand, gjælde som sikkerhed for, at ansøgeren fylder de vilkaar, som er nævnt i § 2.

Fritagelse for forskriften i denne paragrafs første led kan gives af kongen eller den, han overdrager det til.

§ 7. Den handelsret, som tilkommer en købmand, gaar over paa hans enke, om hun ikke selv allerede før har handelsret. For at hun skal kunne vedblive at udøve den handelsret hun saaledes har faaet, maa hun inden 6 maaneder efter mandens død godtgjøre for den myndighed, som er nævt i § 3, enten at hun fylder vilkaarene i § 2 (jfr. § 4) eller at hun driver sin forretning gennem fuldmægtig, som fylder disse vilkaar. Arving over 18 aar kan drive forretningen, indtil han bliver fuldmyndig, naar det sker gennem fuldmægtig, som godtgjør, at han fylder de nævnte vilkaar.

§ 8. Dersom ansvarlige selskaber og kommanditselskaber (derunder ogsaa kommanditaktieselskaber) skal kunne drive nogen virksomhed, som kræver handelsret, maa enhver deltager, som har ret til at tegne selskabets navn, have handelsbrev i vedkommende kommune. Ingen af disse kan da samtidig udøve sin handelsret paa anden maade.

Aktieselskaber og andre selskaber med begrenset ansvar kan meddeles handelsbrev og drive handelsnæring, saalænge en deltager, som er medlem af styret, fylder vilkaarene i § 2, jfr. § 4. Hvem dette er, skal til enhver tid være opgivet for den myndighed, som har udstedt handelsbrevet.

Hvis de selskaber som er nævet i Forrige led, bruger forretningsfører eller disponent skal ogsaa han fylde de samme vilkaar.

Som selskab med begrænset ansvar regnes ethvert selskab med flere end 20 medlemmer eller med skiftende medlemstal eller skiftende kapital, selv om dets medlemmer er fuldt ansvarlige.

Om samvirkende selskab ifølge § 5 løser mere end et handelsbrev i næringskommunen, er det nok, naar et medlem af selskabets styre og i tilfælde dets forretningsfører fylder vilkaarene i § 2, jfr. § 4.

§ 9. Købmænd skal betale en aarlig afgift til næringskommunen af kr. 25,00 uden fradrag i sine andre skatter. Dette gjælder, selv om de ingen forretning driver, eller er bosat udenfor næringskommunen. Afgiften forfalder inden udgangen af januar maaned.

Det første aar betales afgiften fuldt ud, naar handelsbrevet løses, enten det er før eller senere i aaret. Afgiften kan inddrives ved udpantning. Hvis udpantning faafængt er afholdt, og afgiften ikke er betalt inden en maaned derefter, er handelsbrevet sat ud af kraft.

I de handelsselskaber, som er nævnt i § 8, første led, skal disse forskrifter gjælde alle dem, som har handelsbrev.

§ 10. En købmands døds- eller konkursbo har ret til at udsælge de varer, boet sidder inde med ved dødsfaldet eller konkursens aabning, og dødsboet har desuden ret til i løbet af et aar at sælge varer, som er indkjøbt til udfyldning.

Ingen konkurskyldner har ret til at udøve anden handelsret som købmand end kommissionshandel eller handelsagentur, før boet er sluttet, eller akkord er stadfæstet af skifteretten.

§ 11. Det paaligger enhver købmand at føre bøger, som skal vise, hvorledes forretningen gaar, og pengene bruges. Bogførselen skal altid give oplysning om, hvad der af penge eller varer er udtaget til købmandens og hans families brug. Der skal i det mindste føres dagbog eller kladdebog, kassebog og regnskabsbog for fordringshavere og skyldnere (kontobog). Disse bøger skal være indbundet, og siderne eller bladene nøiagtig nummereret, før de tages i brug. Det, som er skrevet i bøgerne, maa ikke gjøres ulæselig. Heller ikke maa noget blad rives ud.

Naar forretningen aabnes, skal alle eiendele og gjældsforpligtelser opføres. Hvert aar foretages nøiagtig afslutning af bøgerne. Derefter skal formuesstillingen (status) indføres i en særskilt bog og underskrives af forrettningens eier, eller om der er flere ansvarlige deltagere, af dem alle. I aktieselskaber og andre selskaber med begrænset ansvar (jfr. § 8, næstsidsste led) skal formuesstillingen underskrives af styret.

Ved opgjøret af formuesstillingen maa udestaaende krav og andre eiendele ikke sættes høiere end til deres sandsynlige værdi. Krav, som er blevet for gamle eller ikke kan ventes indfriet, maa ikke medtages. Hvert aar skal optages fortegnelse over varerne. Det paaligger enhver købmand i 10 aar at gemme sine handelsbøger, deriblandt ogsaa den bog, som indeholder formuesopgjøret, med tilhørende varefortegnelse. modtagne forretningsbreve og kopibøger, dersom saadanne er ført.

I aktieselskaber og andre selskaber med begrænset ansvar er styrets medlemmer ansvarlige for opfyldelsen af de pligter, som denne paragraf foreskriver.

ANDET KAPITEL.

Salg af varer af egen tilvirkning. Haandverkeres udvidede salgsret.

§ 12. Indvaanere af riget har ret til frit at afsætte de varer, som de her i riget selv har tilvirket eller ladet tilvirke, naar de iagttager følgende regler:

- a. Fast udsalgssted kan tilvirkeren bare have ved sin bolig i hjemstedskommunen og der, hvor tilvirkningen er foregaaet. Enhver, som har haandverksborgerskab eller næringsbrev paa haandverk, fabrikanter og verkseiere skal dog have ret til at have endnu ét fast udsalgssted i by, naar de gjør melding derom til politiet. For haandverkere gjælder dette bare i den by, hvor de driver sit haandverk.
- b. Salg ved omførsel af varer af egen tilvirkning er udenfor tilvirkerens hjemsteds-

kommune og tilgrænsende kommuner undergivet reglerne i § 19, sidste led.

§ 13. Enhver, som har haandverksborgerskab eller næringsbrev paa haandverk, kan med hjemmel heraf ogsaa sælge varer, som er tilvirket af andre, naar de er af samme slag, som de han selv tilvirker, eller er ting, som sedvanlig hører med til saadanne varer. Til næringsdrivende i samme fag kan han endvidere sælge redskaber og raaemner, som bruges i hans næringsdrift. Den handelsret, som efter denne paragraf tilkommer en haandverker, kan bare udøves, saa længe han kan godtgjøre at drive haandverksvirksomhed, og maa foregaa fra hans faste udsalgssted eller, hvis han ifølge § 12 har flere udsalgssteder, fra ét af disse.

TREDIE KAPITEL.

Optagelse af bestillinger.

§ 14. Ret til selv eller gennem andre at tinge bort varer har:

- a. Indvaanere af riget, naar det gjælder frihandelsvarer og varer, som de her i riget har virket eller ladet virke.
- b. Rigets kjøbmænd. Udenfor næringskommunen skal det dog bare være dem tilladt at tinge bort saadanne varer til kjøbmænd og andre næringsdrivende, som disse omsætter eller bruger som redskaber og raaemner i sin virksomhed.
- c. Handlende og tilvirkere, som ikke er indvaanere af riget, i samme udstrækning som kjøbmænd har udenfor sin næringskommune.

Salg af medbragte mønstre og prøver

maa bare foregaa efter de regler, som nedenfor er givet om salg ved omførsel.

§ 15. Handelsreisende, som ikke er indvaanere af riget, pligter at løse handelspas, dersom de med eller uden prøver, for egen eller andres regning, vil indlede eller afslutte handel om varer, som skal leveres fra udlandet.

Handelspasset skal løses hos stedets politimyndighed, naar den reisende kommer til riget, eller før han begynder sin virksomhed. Det udfærdiges bare for et eller flere tidsrum paa 30 dage, regnet fra den dag, passet udstedes. Det betales forskudsvis med en afgift til statskassen, regnet efter hundre kroner for 30 dage. Paa ethvert sted, hvor forretninger søges indledet, skal handelspasset forevises for politiet, som uden godtgjørelse giver det paategning herom.

FJERDE KAPITEL.

Salg ved auktion.

§ 16. Det er enhver tilladt ved auktion at foretage de salg, som han har ret til uden auktion.

Kjøbmandsvarer og ubrugte varer, som er tilvirket ved haandverk eller industri, maa dog ikke sælges ved auktion. Under særlige omstændigheder kan vedkommende amtmand efter søknad give tilladelse hertil.

Ting, som er givet til velgjørende eller almennyttige øiemed, kan frit sælges ved auktion.

Strandede eller havarerede varer kan, selv om eieren ikke har handelsret, sælges ved auktion paa det sted, hvor de er ført iland, eller hvor amtmanden efter særskilt søknad tillader det.

De varer, som et døds- eller konkursbo har ved dødsfaldet eller konkursens aabning, eller som indehaves af en handelsmand eller haandverker, som vil slutte med sin forretning, og som derfor opsiges sit næringsbrev, kan uhindret af denne lov sælges ved auktion i

næringskommunen og udenfor den paa det sted, hvor varerne da var.

Ligeledes kan auktion bruges i alle tilfælder, hvor nogen har ret til uden særskilt hjemmel at sælge ting, som tilhører en anden; endvidere, hvor salg sker til opløsning af sam-

me, eller hvor man sælger ting, som en anden har krav paa, men undlader at modtage.

De forskrifter, som fastsætter, at salg i visse tilfælder skal foregaa ved auktion, forbliver i kraft.

FEMTE KAPITEL.

Udførselshandel.

§ 17. Ret til udførsel til fremmede land af indenrigske varer og af udenrigske varer, som har været omsat her i riget, tilkommer bare indvaanere af riget. Udførselsretten er undergivet følgende nærmere forskrifter:

- a. Uden handelsret kan udføres: Frembringelser af jord-, have- og husdyrbrug - ikke hermetik - vildt, vilde bær og blomster, fersk fisk, is, ertser og sten.
- b. Den, som har salgsret som tilvirker eller købmand, kan udføre de varer, salgsretten omfatter.

c. Fører af norsk fartøi kan i dette udføre varer, som tilhører ham selv.

For at en købmand skal kunne drive udførsel udenfor næringskommunen, maa han paa det fremmede sted lade sig indskrive hos magistraten eller paa landet hos lensmanden, som meddeler ham vidnesbyrd om udførselsret. Dette betales som handelsbrev efter § 3.

Den, som ikke er indvaaner af riget, kan ikke melde varer til udførsel som fuldmægtig for nogen anden.-

SJETTE KAPITEL.

Frihandel.

§ 18. Frihandel kan bare udøves af rigets indvaanere.

Helt fri er handelen med frembringelser af have- og jordbrug i naturlig tilstand, vilde bær og blomster, ved og trævirke, torv og torvstrø, is, levende og slagtede dyr, ugarvede huder og skind, kjødvarer, vildt og fjærfæ, fisk og fiskevarer, tillaget mad - ikke hermetik - egg, melk og fløde, natursmør, ost, bager- og konditorvarer.

I smaat er handelen fri med mineralvand, som ikke indeholder gifter, alkoholfrit øl, fyr-

stikker, saape, penne, blæk, brevpapir, konvolutter, blyanter og lak, salt, petroleum, kul og koks.

Varerne maa ikke af frihandlerne være indført fra udlandet.

Hermed er dog ikke gjort nogen fravigelse fra forskrifterne om de faste udsalgssteder, haandverkere har tilladelse til at have (§ 12), eller om udførselshandelen (§ 17).

Skolebøger og andre skolesager kan lærere paa landet selge til vedkommende skoles elever.

SYVENDE KAPITEL.

Salg ved omførsel.

§ 19. Ved omførsel kan enhver indvaaner af riget sælge følgende varer:

- a. Sten, sand, mursten, kalk og andet lignende bygningsvirke, pottemagerarbejde, fiskeredskaber, baade, baadtilbehør og forarbejdede tønnebaand af træ.
- b. Varer, som han kan godtgjøre er fremved indenlandsk landbrug eller fiske.

Til omførselshandel regnes ogsaa salg fra jernbanevogn, fartøi eller baad, midlertidige herberge, boder og telte, som er midlertidige opført eller kan flyttes, eller fra andet oplag eller udsalgssted, som sælgeren bare bruger til enkelte tider af aaret.

Omførselshandel efter denne paragraf maa ikke drives fra samme udsalgssted længere end 2 maaneder i et træk eller i samme kalenderaar mere end 4 maaneder ialt. Saa fremt omførselshandelen varer over fjorten dage, skal sælgeren melde det til politiet.

§ 20. Udenrigske varer, som er indført her til riget, kan hvemsomhelst, fra det fartøi, den baad eller jernbanevogn, som varen er indført i, sælge til rigets købmænd og til andre næringsdrivende inden riget, som omsætter eller bruger saadanne varer i sin virksomhed.

§ 21. Varer, som sælgeren godtgjør er til-

virket ved indenlandsk husflid. - dog ikke færdige klæder og skotøi - kan indvaanere af riget sælge ved omførsel efter skriftlig tilladelse af politiet. Det samme gjælder ubrugte trykte bøger. Tilladelsen udstedes for kalender-aaret og for det enkelte politidistrikt eller dele deraf. Den maa altid føres med og forevises, naar det kræves. Den kan naarsomhelst tilbagekaldes, dersom politiet finder grund dertil.

§ 22. Udenfor de tilfælder, som er nævnt i §§ 12 b, 18, 19, 20, 21, 24 og 25, kan omførselshandel bare foreaa paa landet i Nordlands, Tromsø og Finmarkens amter og bare i de af disse amter, hvor det bliver fastsat af kongen efter vedkommende amts-tings forslag.

Den, som vil drive slig handel, skal hertil løse et næringsbrev, som skal lyde paa vedkommendes navn og gjælder for kalender-aaret. Næringsbrevet udfærdiges uden godtgørelse af politimesteren (fogden), i byerne magistraten paa vedkommendes hjemsted. Den handlende skal altid føre det med sig og fremvise det, naar det kræves.

Næringsbrev paa omførselshandel meddeles bare fuldmyndige indvaanere af riget. Det bør ikke tilstaaes nogen, som har overskredet den næringsret, han før har havt, eller har gjort sig skyldig i strafbar gjerning, som kan medføre højere straf end pengebod, eller som kan mistænkes for at være løsgjænger eller tigger. Under de samme omstændigheder kan den politimyndighed, som har udstedt næringsbrevet, naarsomhelst tilbagekalde det, ligesom det stedlige politi ved paategning kan sætte det ud af kraft indenfor sit embedsomraade.

I hvert amt, hvor næringen agtes udøvet, skal næringsbrevets indehaver uden frdrag i sine andre skatter betale en afgift til amtskommunekassen af ikke under kr. 25,00 og ikke over kr. 200,00 efter amtstingets afgjørelse. Afgiften kan indenfor disse grænser fastsættes til forskellige beløb efter handelens art, udørens. hjemsted i eller udenfor amtet eller andre lignende omstændigheder. Den maa

være indbetalt til nærmeste lensmand i vedkommende amt og paategning derom paaført næringsbrevet, før - handelen kan begynde. For dette tilkommer lensmanden kr. 2.00 af den næringsdrivende.

Uhindret af denne paragraf kan den, som indenfor vedkommende kommune driver handel enten som kjøbmand eller som tilvirker efter § 12, bruge til fast udsalgssted en bod eller lignende, som er midlertidig opført eller kan flyttes. Ligesaa skal hans udsalgssted gjælde som fast, selv om han bare bruger det en kortere tid.

§ 23. Guld- og sølvsager, smykker, spillekort, lommeure og lægemidler maa ikke sælges ved omførsel.

§ 24. Den salgsret, som tilkommer nogen efter denne lov, kan ogsaa udøves paa ethvert offentligt marked, naar det gjælder ting, som det er tilladt at sælge paa markedet. Den, som driver omførselshandel efter § 22, har dog bare salgsret paa offentligt marked indenfor det amt, hvor han ifølge sit næringsbrev har ret til at handle.

De nærmere regler om markedshandel og om afgift for den fastsættes ved kommunal vedtægt.

§ 25. Naar det ikke strider mod kommunal vedtægt, kan politiet give tilladelse til ved omførsel inden vedkommende kommune at sælge blade, billeder, festtegn og andre smaa ting og til ved enkelt leilighed i velgjørende eller almennyttigt øiemed at sælge ting, som er indkjøbt dertil. Tilladelsen kan enten være almindelig eller gjælde for enkeltmand. Saadan handel skal være underkastet de regler, som er givet derom i vedtægt eller af politiet.

Paa samme maade kan tilladelse gives til at sælge blade, tidsskrifter, reiselæsning, frimærker og brevkort fra udsalgsboder paa gade, plads eller privat jernbane- eller sporveistation.

Uden kommunal vedtægt kan sligt salg tillades af jernbanestyrelsen paa statsbanernes stationer og af poststyrelsen paa postskibene.

OTTENDE KAPITEL.

Visse særskilte slags handel.

§ 26. Gifter og apotekervarer maa bare sælges fra rigets apotek, naar ikke andet udtrykkelig er fastsat i denne lov.

Det tilkommer kongen at fastrette, hvad som skal regnes for gifter og apotekvarer, og i hvilken udstrækning dette skal gjælde for hver enkelt vare. Forslag derom skal forud være afgivet af et udvalg, som opnævnes af kongen, og som skal sammensættes af 2

apotekere og 3 andre medlemmer, tilhørende handel og industri. De forskrifter, som saaledes bliver fastsat, skal paa samme maade undergives et gjenemsyn hvert 10de aar. Udvalgets forslag skal kundgjøres mindst 3 maaneder, før kongen fatter sin afgjørelse.

Paa samme maade skal det fastsættes, hvad som skal regnes til den afdeling af gifter, som er nævnt i § 27 a, og hvilke ting

der skal kunne sælges baade af apotekere og af kjøbmænd.

Kongen eller den, han overdrager det til, kan gjøre saadanne ændringer i de udfærdigede forskrifter, som i tiden mellem hvert gjennemsyn viser sig nødvendige, og tillige afgjøre, om nye ting, som efter sidste gjennemsyn er kommet i handelen, skal komme ind under apotekeres salgsret eller enehandel.

Naar det efter denne paragraf fastsættes, hvad som skal komme ind under apotekeres enehandel, skal det haves for øie, at der ikke bliver gjort større indskrænkninger i handelen med stoffer, som bruges til kunst, husflid og industri, end sundhedshensyn kræver.

Denne paragraf skal ikke være til hinder for, at der fra apotek sælges ogsaa andre ting end de, som her er nævnt, naar de bruges i sundheds- eller sygepleie.

§ 27. For salg af apotekvarer og gifter udenfor apotek skal gjælde følgende forskrifter:

- a. Med politiets tilladelse kan kjøbmænd sælge gifter, som ikke er særlig farlige, og som i større udstrækning har teknisk anvendelse.
- b. Med vedkommende departements tilladelse kan alle slags gifter og apotek-

varer sælges af kjøbmænd, som har de egenskaber, som kræves for at blive apoteker, eller som paa anden maade har godtgjort, at de har den nødvendige uddannelse og varekundskab.

Det salg, som er nævnt i denne paragraf, kan bare foregaa til andre kjøbmænd, som har ret til at sælge vedkommende ting, og til apotekere, fabrikanter eller andre industri-drivende, som bruger dem i sin virksomhed, og til bestyrere af offentlige laboratorier og videnskabelige indretninger, som ikke er sygehus eller pleiehjem. Tilvirkere af gifter og apotekvarer kan bare sælge sine varer til de kjøbmænd og forbrugere, som er nævnt i denne paragraf.

Det salg, som er nævnt i denne paragraf, skal foregaa efter faste regler for saadanne varers opbevaring, forsendelse og afhændelse og for tilsynet dermed. Disse regler udfærdiges af kongen eller den, han overdrager det til.

§ 28. Handel med brugte eller kasserede ting kan bare drives efter særskilt tilladelse af politiet. Afgift af saadan næring og forskrifter for udøvelsen af den kan fastsættes ved kommunal vedtægt.

NIENDE KAPITEL.

Særskilte forskrifter for de nordlige landsdele.

§ 29. Følgende særskilte forskrifter skal gjælde i Nordland, Tromsø og Finmarkens amter:

- a. Salgsret efter § 20 tilkommer bare indvaanere af riget.
- b. Russiske undersaatte, som driver fiske fra de steder, som er nævnt i lov om fiskerierne i Finmarken af 13de september 1830 § 40, skal indtil videre have ret til paa disse steder at sælge sin fangst.
- c. I Vesteraalens distrikt af Nordlands amt og i Tromsø og Finmarkens amter skal førere af russiske fartøier fra egne om Hvidehavet og Nordishavet indtil videre have ret til fra 15de juni til 30te september af alle og enhver, for egen eller andres regning, at købe eller mod vederlag i fiskeredskaber, hamp, jern, korn, mel, gryn, seildug, tjære, taugverk og trævirke at tilbytte sig og selv opgive til udførsel raa og saltet fisk.

Forskrifterne i dette led kan kongen efter amtstingets søknad, udvide til at gjælde ogsaa steder indenfor Lofotens distrikt. De kongelige resolutioner af 19de april 1879 og 19de december 1881 om makketidshandelens udvidelse til en-

kelte steder i samme distrikt skal gjælde indtil videre med de ændringer, som følger af denne lov.

- d. Lov af 27de juni 1892 om forbud mod udførsel af trævirke m. v. fra Nordland, Tromsø og Finmarkens amter og lov af 20de februar 1904 til forebyggelse af smughandel med spirituøse drikke i Tromsø stift og Namdalens fogderi af nordre Trondhjems amt bliver fremdeles gjældende.

§ 30. Russiske undersaatte, fra grænseegnene og svenske undersaatte skal indtil videre have ret til paa offentlige markeder i Tromsø og Finmarkens amter at sælge til alle og enhver disse egne frembringelser af de almindelige landbonæringer, jagt og husflid.

§ 31. Det paaligger den, som har handelsbrev paa landet i Tromsø stift, at modtage opnævnelse som gæstgiver.

Særskilt for Finmarkens amt skal gjælde følgende afvigelser fra lovens almindelige regler:

- a. Det paahviler den, som har handelsbrev paa landet, at overtage tinghold og afgive hus til ekstraretter og at gjøre tjeneste som dampskibsekspeditor og postaabner mod den godtgjørelse, som er eller bliver fastsat.

- b. Naar nogen løser handelsbrev paa landet, skal han istedet for den godtgjørelse, som er fastsat i sportelloven, betale en afgift af kr. 40,00 til Finmarkens brændevinsafgiftskasse.
- c. Denne lov gjør intet skaar i den handels-

ret, som er tilstaaet russiske undersaatte ved overenskomst af 8de mai - 26de april 1838. Saalænge denne overenskomst staar ved lag, bliver derfor § 9 i lov om handelen i Finmarken af 13de september 1830 fremdeles gjældende.

TIENDE KAPITEL.

Forskjellige forskrifter.

§ 32. Enhver kan underhaand eller ved auktion sælge eller udføre nye eller gamle ting, som han kan godtgjøre at have faaet eller kjøbt til eget brug. Paa samme maade kan offentlige myndigheder sælge inddragne varer eller hittegods.

§ 33. Naar omstændighederne maatte tilsi-ge det, kan det kræves i forelæg af penge-
bud for overtrædelse af nogen af lovens forskrifter om omførselshandel, at vedkommende straks siger fra, om han vedtager forelægget. Ligeledes kan det fastættes i forelægget, at sigtede hos politiet skal nedlægge eller stille sikkerhed for den sum, boden lyder paa, hvis han ikke straks vedtager forelægget. Sigtede kan paagribes og sættes i varetægtsfængsel, dersom han ikke opfylder disse vilkaar.

Bliver nogen dømt for ulovlig at have udøvet handelsnæring, som er paalagt særskilt afgift, skal afgiften betales for den tid, han har udøvet næringen.

§ 34. De særlige forskrifter, som gjælder for salg af brændevin, øl, vin, fruktvin og mjød, guld- og sølvarbejder, spillekort, margarin, almindelige maal- og vegtrekskaber, lotterisedler, ildsfarlige ting, almanaker, kalendere og fortidslevninger skal fremdeles staa ved kraft.

§ 35. Naar denne lov træder i kraft, op-
hæves det, som endnu er gjældende i følgende love: lov angaaende borgerskabs meddelelse til handlend; af 8de juni 1818; lov om handelen i Finmarken eller Vest- og Østfinmarkens fogderier af 13de september 1830 §§ 3 og 5; lov om handelen i Nordlandene m. v. af 9de august 1839 § 3; lov om handelen af 8de august 1842; lov om forandringer i samme af 19de august 1845; lov af 17de august 1848, indeholdende nærmere bestemmelser for den i § 16. litera a i lov om handelen af 8de august 1842 hjemlede frihandel, forsaavidt Kristiania by angaar; lov af 3die september 1851, indeholdende forandringer i lov om handelen af 8de august 1842; lov af 21de januar 1860, indeholdende forandring i lov om handelen i Nordlandene af 9de august 1839 m. v.; lov af 22de juni 1863, indeholdende forandringer i den om handelen i Finmarken gjældende lovgivning undtagen

dens § 8, som bliver gjældende til udgangen af aaret 1908; lov om udvidelse af handelsfriheden paa landet af 26de mai 1866; lov indeholdende adskillige bestemmelser om politivæsenet i Kristiania af 26de mai 1866, § 2, litera c, forsaavidt markedshandel angaar; lov af 4de juni 1866, indeholdende forandring i lov om handelen af 8de august 1842; lov om forandringer i handelslovgivningen af 24de mai 1873; lov af 3die juni 1874 om forandringer i de om makketidshandelen i Nordland, Tromsø og Finmarkens amter gjældende bestemmelser: lov indeholdende forandring i lovgivningen om konkurs m. v. af 3die juni 1874 § 5. forsaavidt handelsmænd angaar; lov af 22de mars 1879 om forandring i de om makketidshandelen i Nordlands amt gjældende bestemmelser; lov om udskibningsret af 15de juni 1882 §§ 1-3; lov angaaende borgerbreve af 4de juli 1884. forsaavidt angaar borgerbrev paa handelsnæring; lov om skydsvæsenet af 14de juli 1893 § 71; lov om forandring i handels- og haandverkslovgivningen af 29de juni 1894, forsaavidt angaar kvinders adgang til at erholde handelsbrev; lov af 21de juli 1894 om delvis omordning af det civile embedsverk, § 3 b, forsaavidt angaar udstedelse af handelsbrev i landdistrikterne; lov om skat paa udenlandske handelsreisende af 27de juli 1896 og tillagslov til samme af 13de mai 1899; lov om indførsel af apotekervarer samt om handel med gifte og arkana af 16de mai 1904. forsaavidt angaar § 1, 4de og 5te led; lov af 26de mai 1906 om forandring i lov om handelen af 8de august 1842, og ellers enhver forskrift, som strider mod denne lov.

§ 36. Den, som udøver handelsret med hjemmel af handelsborgerskab, handelsbrev eller landhandlerbevilling, naar denne lov træder i kraft, skal have ret til at drive handelsnæring som kjøbmand efter denne lov og skal i alle maader være ligestillet med en saadan. Dette gjælder ogsaa den, som udøver handelsret med hjemmel af fast stationshold paa landet, saalænge den overenskomst om stationsholdet staar ved lag, som han har, naar loven træder i kraft.

Den handelsret, som efter § 2 i lov af 22de juni 1863 om forandring i lovgivningen om handelen i Finmarken, drives paa flere steder samtidig, naar denne lov træder i kraft, kan indehaveren fremdeles udøve. Den gaar over paa hans enke og mindreaarige livsarvinger og kan fornyes af hans myndige livsarvinger, naar forskrifterne i denne lovs §§ 7, 2 og 3 iagttages. For enken og arvingerne bortfalder dog denne ret til at drive handel paa flere steder, 50 aar efterat denne lov er traadt i kraft. Den aarlige afgift, som kjøbmænd skal svare efter § 9, betales af hver handelsret, som vedkommende udøver.

§ 37. Enhver, som løser handelsbrev, efterat denne lov er traadt i kraft, skal finde sig i, at de rettigheder og pligter, som han faar efter denne lov, bliver ændret ved ny lov.

§ 38. Denne lov træder i kraft 1ste juli 1908.

De forskrifter, som trænges til dens gennemførelse, gives af kongen eller den, han overdrager det til.

Forskrifter, som Fastsættes ved kommunal vedtægt efter denne lov, maa have kongens stadfæstelse.

P. P.

Tillader mig herved at indbyde til subskription paa og annoncering i følgende udenlandske handelskalendere, for hvilke jeg har agenturet for Norge :

Sveriges Handels-Kalender, pris kr. 12.00

Danmarks Handels-Kalender, pris kr. 12.00

Jslands Adressebog, pris kr. 6.00

Finlands Handels-Kalender, pris kr. 10.00

— Forlang prospektus. —

Med høiagtelse

S. M. Bryde,
Kristiania